

OTSUSE EELNÕU

Kadrina-Püssi kontaktvõrgu rajamise keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Taotleja Ayesa Ingenieria y Arquitectura S.A. (registrikood A41015322) esitas 11.01.2024 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA, aadress Tallinn, Kesklinna linnaosa, Endla tn 10a, e-post info@ttja.ee) ehitisregistri kaudu ehitusloa taotluse nr 2311271/16108 Kadrina-Püssi raudtee kontaktvõrgu (EHR kood 221443409) rajamiseks.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 alusel hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju või kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik. Kavandatav tegevus ei liigitu KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt selliste olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille puhul on KMH algatamine kohustuslik. KMH algatamise vajalikkust ehitusloa menetluse staadiumis kaalutakse tulenevalt KeHJS § 6 lõike 2 punktist 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusest nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224) § 15 punktist 8. Määruse nr 224 § 15 punkti 8 alusel tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda sellise tegevuse korral, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti. Eelhindang koostati keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ alusel. TTJA annab raudteerajatiste ehitamiseks ehitusloa ning on otsustaja KeHJS tähenduses. TTJA peab otsustajana (KeHJS § 9) andma hinnangu, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustab keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse üle. KeHJS § 11 lõike 22 alusel peab otsustaja enne KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse KMH vajalikkuse üle otsustamist küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhindangu ning KMH algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu. KeHJS § 11 lõike 10 alusel kui kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala, kaitseala, hoiuala, püsielupaika või kaitstavat looduse üksikobjekti, kooskõlastab otsustaja kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu nimetatud kaitstava loodusobjekti valitsejaga.

Kavandatava tegevuse eesmärk on rajada kontaktvõrk olemasolevale raudteele lõigul Kadrina-Püssi. Selle käigus paigaldatakse uus 2x25 kV – 50 Hz kontaktõhuliini süsteem ning kontaktõhuliini süsteemi elemendid (vundamendid, mastid, juhtmed, maandus jne). Tapa – Narva raudteelõik ei ole hetkel elektrifitseeritud.

Ehitustöödega hõlmatav ala asub Kadrina, Rakvere, Lüganuse vallas ja Rakvere linnas transpordimaal, kus asub juba raudtee. Raudteetrass piirneb suures osas maatulundusmaadega, vähesemal määral ka elamumaa ja tootmismaaga Rakvere, Püssi ja Kiviõli linnas ning Kadrina alevikus. Raudteetrassi ääres paiknevad mõned maaparandusala ning maaparandusehitisi reguleerivad võrgud. Suur osa alast, kuhu kontaktvõrku kavandatakse, asub Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal, millest samuti osa asub kaitsmata põhjaveega alal. Raudteetrassist suurim osa asub nõrgalt kaitstult põhjaveega alal, suures osas Ida-Virumaal ka

kaitsmata põhjaveega alal, paiguti, peamiselt veekogudega ristudes ka keskmiselt või kaitstud põhjaveega alal. Raudteetrassile ulatuvad puurkaevu sanitaarkaitsealad PRK0002707, PRK0002709, PRK0025174, PRK0013543, PRK0013458 ja puurkaevu hooldusala PRK0002708. Maardlatest kattuvad raudteetrassiga Põhja-Kiviõli uuringuvälja põlevkivi maardla, Uljaste uuringuvälja põlevkivi maardla, Kohala uuringuvälja põlevkivi maardla, Rakvere fosforiidi maardla, raudteetrassiga piirneb Sonda uuringuvälja põlevkivi maardla. Rakvere linnas ristub raudteetrass Tobia peakraavi ja Soolikaoja kaldakaitsevöönditega, ülejäänud trassil ristuvad raudteetrassiga Näpi oja, Sõmeru jõe, Vaeküla oja, Pada jõe, Satsu oja, Uuemõisa oja ja Purtse jõe kaldakaitsevööndid. Kavandatava kontaktvõrgu raudteemaaga piirnevad vääriselupaigad koodidega VEP nr.107056 Mõedaka külas, VEP nr.128051 ja VEP nr.209133 Uljaste külas. Raudteetrass möödub Kadrina vallas Tirbiku looduskaitsealast (KLO1000695), kus asuvad mõned kaitsealuste taimede leiukohad. Raudteetrass ristub Mõedaka külas Kunda jõega, kus on registreeritud euroopa harjuse (KLO9102042) ja paksukojalise jõekarbi (KLO9200067) esinemine. Lisaks ületab ehitatav kontaktliin Kunda jõge ja Sõmeru jõge, mis kuuluvad looduskaitseaduse § 51 lg 2 alusel kehtestatud koelmualade nimistusse (keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“). Uljaste külas on kahel pool raudteetrassi Sonda lendorava püsielupaik (KLO3102018) ning Uljaste-Liiva lendorava püsielupaik (KLO3001752) ning Viru-Kabala ja Uljaste külates asub raudteetrassi läheduses Kastevälja lendorava püsielupaik (KLO3001750). Raudteetrassiga kattub ning ümbritseb kahest suunast Uljaste metsise püsielupaik (KLO3000629) ning metsise (Tetrao urogallus) (KLO9102201) elupaik. Uljaste-Liiva lendorava püsielupaiga alal asub ka laanepüü (Tetrastes bonasia) KLO9132075 elupaik. Sonda lähedal asub hiireviu (Buteo buteo) elupaik (KLO9126636), mis asub raudteetrassist umbes 140 m kaugusel. Viru-Kabala ja Uljaste külates asub väike-kärbsenäpi (Ficedula parva) (KLO9125449) elupaik. Samuti piirneb raudteetrassiga herilaseviu (Pernis apivorus) elupaik (KLO9131224) ning kanakulli (Accipiter gentilis) (KLO9124877) elupaik. Vahetult raudtee ääres Viru-Kabal külas asub karuputke LV546 koloonia, Nõmmise külas LV612 koloonia, Sõmeru alevikus LV537 koloonia, Rakvere linnas LV541 koloonia, mis kõik on tõrjumises olevad kolooniad.

Keskkonna eelhindamise tulemusena leiti, et mõju keskkonnale on olemas, kuid keskkonnameetmeid kasutusele võttes talutav ja keskkonnamõju hindamine ei ole vajalik. Planeeritav tegevus ei oma olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile kui rakendada leevendusmeetmeid. Kadrina-Püssi lõigule kontaktvõrgu püstitamine ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Natura 2000 võrgustiku aladele pole mõju avaldumist ette näha, kuna Kadrina-Püssi raudteelõigu lähedal pole Natura 2000 alasid, mida kavandatav tegevus mõjutaks.

Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise üldised (sh seadusandlusest tulenevad) meetmed:

1. Müratasemed olemasolevatel elamualadel ei tohi ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” lisas 1 toodud liikluse müra piirväärtusi. Samuti peavad ehitusaegse müra tasemed vastama eelpooltoodud määruse normtasemetele. Liikluse müra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada päeval 85 dB(A) ja öösel 75 dB(A) (KeM määrus nr 71 § 6 lg 3). Ehituse müra tasemed ei tohi ajavahemikus 21.00-07.00 läheduses

asuvatel elamualadel ületada KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Impulssmüra põhjustavat tööd, näiteks lõhkamine, rammimine jne, võib teha tööpäevadel kella 07.00- 19.00. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Ehitustöödel välitingimustes kasutatavad seadmed peavad vastama majandus- ja taristuministri 08.06.2015 määruse nr 59 „Nõuded 28 välitingimustes kasutatavale seadmele lähtuvalt selle tekitatavast mürast ja selle seadme vastavushindamisele“ nõuetele.

2. Võimalusel tuleb mürarikkad ehitustööd kavandada eelkõige tööpäevadele ajavahemikus kl 8-17 ning nädalavahetusel ja riiklikel pühadel mürarikkaid ehitustöid mitte teostada.

3. Ehitus- ja käitamisaegsed vibratsiooni tasemed ei tohi ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid.

4. Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Tuleb vältida ehitusaegse tolmu levikut naaberkinnistutele, vajadusel tolmaid materjale niisutada. Inimeste kaitseks tolmade tegevuste eest on vajalik kuival ajaperioodil liiva/kruusa/täitepinnase kastmine.

5. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras. Masinate parkimine/hoidmine pehmel pinnasel, masinate hooldustööd ja tankimine ebatasasel pinnasel ja veekogule lähemal kui 10 meetrit ei ole lubatud, samuti ei ole lubatud ehitusalal teostada masinate hooldust (sh pesemist) või tankimist. Ehitus- ja hooldustööde käigus tuleb kasutada mehhanisme ja tehnoloogiat, mis välistavad kütte-ja määrdeainete sattumise vette ja pinnasesse. Masinate kasutamine töös, millel on silmaga nähtav õlileke, on keelatud. Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks ja olmejäätmete kogumiskoht. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.

6. Ehitustööde ajal valgustuse kasutamisel arvestada läheduses paiknevate elamualadega ning vältida nende ülemäärast valgustamist. Valgustid tuleb suunata vaid valgustamist vajavale objektile ja vältida tuleb valguse hajumist.

7. Muinsuskaitseala või kinnismälestise kaitsevööndis arvestada kultuuriväärtusega leidude ja kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega nii mälestise kaitsevööndis kui ka väljaspool selle ala. Muinsuskaitsealadest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile. Kinnismälestise kaitsevööndis olemasoleva ehitise ehitustöödeks esitada enne töödega alustamist teatis, mille vorm on leitav Muinsuskaitseameti kodulehelt: <https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/load>. Tööde luba võib taotleda mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise omanik või valdaja. Loataotlus tuleb esitada vastava maakonna nõunikule, kus mälestis asub. Võimalusel säilitada ehitustegevusel võimalikult suur osa pärandkultuuri objektidest.

8. Vääriselupaikade puhul tuleb vältida, et teadmatusel ei eemaldataks seal surnud ega lamapuitu ega teostataks raiet.

9. Veekaitsevööndis on keelatud puu- ja põõsarinde raie ilma Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel (VeeS § 29 lg 4 p 2). Tahkete ainete uputamiseks või heitmiseks veekogusse peab olema vee

erikasutusluba. Veekaitsevööndis on keelatud keemilise taimekaitsevahendi kasutamine ilma veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringuta, ehitamine ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet (VeeS § 119 p 4, 5, 6).

10. Uljaste metsise püsielupaigas on ehitamine keelatud ajavahemikus 01.02 – 30.06 ning metsise PEPis on mootorsõidukitega lubatud liigelda vaid olemasolevatel teedel ja raudtee trassikoridoris. Lendorava püsielupaikades on puude raie ja mootorsõidukitega sõitmine väljaspool teid keelatud. Püsielupaikade piirid tuleb kanda projekti asendiplaanile. Lindude kokkupõrke kontaktvõrgu liinidega vältimiseks tuleb püsielupaigaga paralleelselt rajatav liin tähistada.

11. Tirbiku looduskaitseala piir tuleb kanda projekti asendiplaanile, et ehitaja teaks kaitseala olemasoluga arvestada. Tööde teostamisel tuleb kinni pidada pesitsusrahu perioodist, mis kestab ajavahemikus 15.04-30.06.

12. Ehitustöödel karuputke asukohas tuleb olla ettevaatlik, vältida tuleb karuputke kasvukohas leiduva pinnase laiali- ning edasikandmist. Masinad ning tööriistad tuleb puhastada pärast karuputke kasvukohas töötamist mullast ja muust pinnasest. Soovitav oleks teha karuputke kasvukohas töid külmunud pinnasega, eelistatult lumekattega ajal.

Piiriülest keskkonnamõju hindamist ei algatata, samuti ei liideta KMH menetlusi.

Võttes aluseks § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 6¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2², 2³, 2⁴, 4, 8; Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 p 8:

otsustan:

jätta Kadrina-Püssi kontaktvõrgu rajamise keskkonnamõju hindamine algatamata.